

Що робити, якщо вода забруднена нітратами?

Першочергові дії:

- припинити пити таку воду;
- вживати бутильовану воду;
- не готувати їжу, використовуючи забруднену воду.

Довгострокові рішення:

- встановити систему очищення (зворотний осмос, йонообмін, фільтри);
- чистити колодязі (знезараження хлорвмісними препаратами щороку, з повторним проведенням аналізу води - не менше двох з інтервалом відбору 24 год.);
- територію поблизу колодязя треба утримувати в чистоті та організовувати відведення поверхневого стоку;
- облаштувати нове джерело (наприклад, свердловину глибиною не менше 30-40 м).

Знай, що п'єш! Дій, щоб уберегти!

Консультації, рекомендації, вимірювальна лабораторія гідрохімічного аналізу
AQUA METRICS НУБІП України

(044)5278095,
(098)9379239

aquametricslab@gmail.com

voitenko@nubip.edu.ua

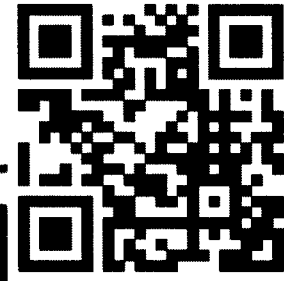
м. Київ,
вул. Героїв Оборони, 17,
навчальний корпус № 2,
кімн. 16, 18

**У разі порушення ваших прав,
ви можете звернутися до Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини
Дмитра Лубінця:**

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008;

на електронну пошту:
hotline@ombudsman.gov.ua;

на гарячу лінію: 1678

екодія
ecovision.org.ua

НІТРАТИ У ПИТНІЙ ВОДІ: ПРИХОВАНА ЗАГРОЗА БЕЗ СМАКУ І ЗАПАХУ

Нітрати-

це солі азотної кислоти. Нітрати у невеликих кількостях природно присутні у воді, ґрунті та навіть рослинах, але через діяльність людини їхня концентрація часто перевищує безпечну норму.

50 мг/л
гранично допустима
концентрація вмісту
нітратів.

Така концентрація безпечна для більшості дорослих, проте несе ризик для дітей та вагітних.

Факти:

У воді централізованого водопостачання вміст нітратів зазвичай не перевищує

5-10 мг/л

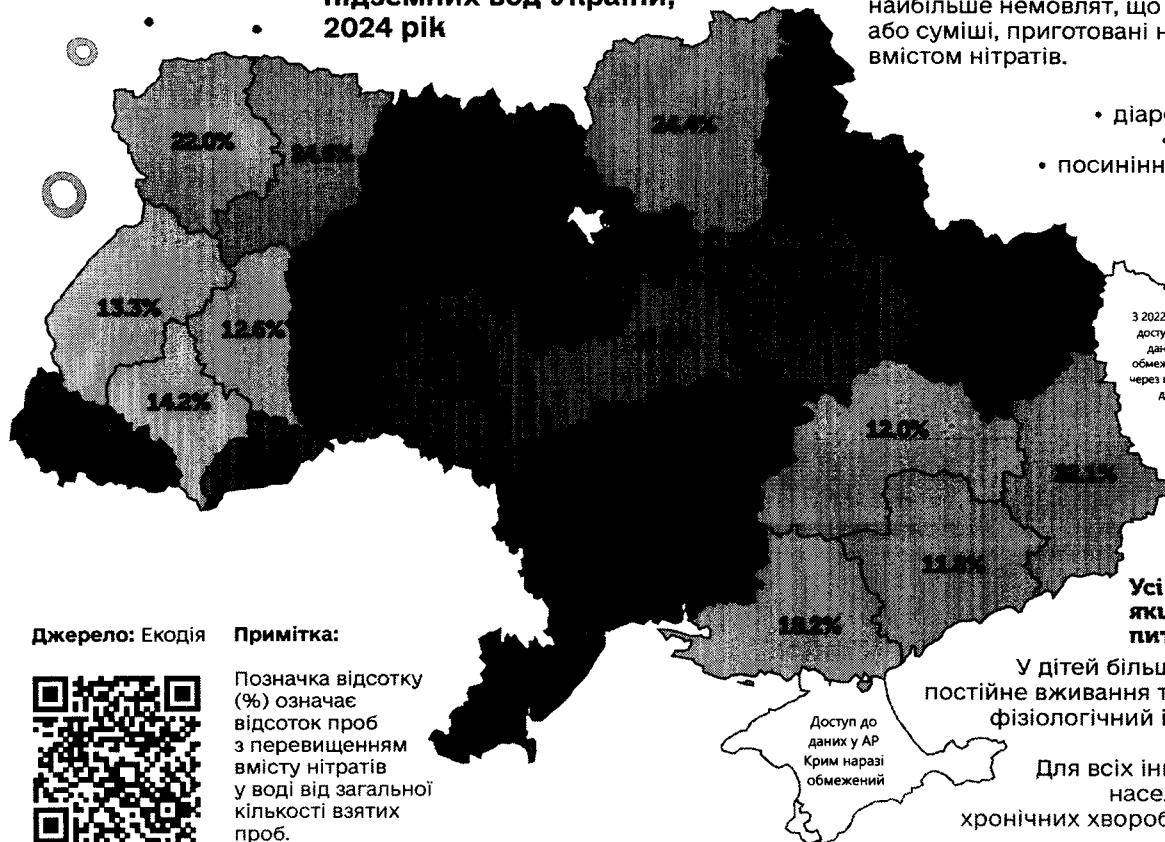
Видалити забруднення з підземних вод складно і дорого, тому їх необхідно регулярно перевіряти, щоб не допускати забруднення, чи погіршення ситуації

75%

сільського населення України споживає воду із колодязів та свердловин

Найбільше вразлива до забруднення нітратами вода у криницях

Мапа нітратного забруднення підземних вод України, 2024 рік

Джерело: Екодія

Примітка:

Позначка відсотку (%) означає відсоток проб з перевищенням вмісту нітратів у воді від загальної кількості взятих проб.

Чому нітрати у питній воді – загроза здоров'ю та життю?

Нітрати вступають у реакцію з гемоглобіном крові, внаслідок чого він втрачає можливість переносити кисень.

Наслідки:

кисневе голодування організму, ослаблення імунітету; при тривалій дії – захворювання органів травлення, порушень у роботі печінки, нирок, серцево-судинної та нервової систем.

Групи ризику:

- Немовлята
- Вагітні жінки
- Люди похилого віку
- Люди з серцево-судинними захворюваннями

Водно-нітратна метгемоглобінемія («синдром блакитної дитини») – вражає найбільше немовлят, що споживають воду або суміші, приготовані на воді, з високим вмістом нітратів.

Симптоми:

- діарея, нудота, блювання;
- задишка, тахікардія;
- посиніння шкіри навколо рота та на кінцівках;
- різкі болі в животі, пожовтіння очей;
- сонливість, втома, головний біль.

З 2022 року доступ до даних обмежений через воєнні дії

Усі ризикують, якщо довго й регулярно пити таку воду.

У дітей більш старшого віку також постійне вживання такої води сповільнює фізіологічний і розумовий розвиток.

Для всіх інших вікових категорій населення ризик розвитку хронічних хвороб також підвищується.

у **7-8%**

випадків гострого отруєння нітратами призводить до смерті

Як перевірити вміст нітратів у питній воді?

1. **Замовити послуги** дослідження якості води (в обласному центрі контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України або у приватній лабораторії);
2. **Самостійно** за допомогою тест-смужок.

Інструкція для лабораторного аналізу:

- взяти пляшку з-під питної води (несолодкої) об'ємом мінімум 1,5 літра;
- якщо з криниці, то бажано чисте відро сполоснути водою з криниці декілька разів, якщо вода з криниці подається насосом, то також дати стекти протягом декількох хвилин;
- сполоснути пляшку декілька разів (2-3) водою, яку будете набирати;
- набрати повну пляшку під самий верх, щоб переливалося через край і закрити кришкою;
- промаркувати пляшку, аби знати, звідки саме ця вода.

Інструкція для тест-смужки:

- взяти чисту склянку води (100-200 мл);
- ополоснути склянку 2-3 рази досліджуваною водою;
- якщо вода з криниці подається насосом, включити його на прокачку на 1-2 хв
- якщо підйом вручну – не опускати відро до самого дна

занурити тест-смужку на час, визначений виробником (зазвичай 2 секунди), струсити зайву воду;

через час, визначений виробником (зазвичай 1 хв) прикласти тест-смужку до кольорової шкали для визначення результату.

